

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Hotelová škola Bohemia s. r. o. Chrudim

Registrační číslo projektu: CZ 1.07/1.5.00/34.0233

Šablona: III/2

Č.materiálu: **VY_32_INOVACE_51**

Jméno autora: Ing. Irena Ježková

Třída/ročník: 3.A,B (26 žáků)

Datum vytvoření: 10. 10. 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast: ekonomická

Tematická oblast: ekonomika pro 3. ročník SŠ

Předmět: ekonomika

Anotace: Žák charakterizuje mezinárodní obchod – důvody, rizika, legislativní rámec, celní režimy. Určí postupy státu v rámci tarifních a netarifních opatření státu při ochrany domácího trhu. Popíše činnost institucí proexportní hospodářské politiky

Metodické pokyny: výklad zahraničně obchodní politiky pomocí prezentace power point

Klíčová slova: soběstačnost, absolutní výhoda, komparativní výhoda, celní režim, clo a celnictví, licence a kvóty

Druh učebního materiálu: **Prezentace**

Zdroj: vlastní práce

MEZINÁRODNÍ OBCHOD

Důvody mezinárodního obchodu

- **Soběstačnost**

schopnost státu vyrobit výrobky pro uspokojení potřeb svých obyvatel

- **Absolutní výhoda** – země vyrobí dané výrobky s nižšími náklady – pro spotřebitele příznivější ceny

- **Komparativní výhoda** – (srovnávací výhody)
předmětem vývozu je takový výrobek, u kterého vyvážející země dosahuje absolutní výhody a jiné výrobky dováží

Rizika mezinárodního obchodu

■ Teritoriální rizika

– politická a ekonomická situace dané partnerské země

■ Riziko platební neschopnosti

– obtížné vymáhání pohledávek v zahraničí

■ Dopravní riziko

– rizika spojené s úhradou dopravních nákladů a pojištění dopravy

Druhy mezinárodního obchodu

tzv. celní režimy

- **dovoz**
- **vývoz**
- **tranzit**
 - převoz zboží z jedné země do druhé
- **aktivní zušlechťovací styk**
 - dovoz zboží do země za účelem dalšího zpracování a opětovný vývoz
- **pasivní zušlechťovací styk**
 - vývoz zboží ze země za účelem dalšího zpracování a opětovný dovoz

Platební bilance

PB – peněžní vyjádření ekonomických transakcí v rámci mezinárodního obchodu za určité období, zpravidla 1 rok

Formy PB – saldo PB

- aktivní obchodní bilance – kladná obchodní bilance – vývoz převyšuje dovoz
- pasivní obchodní bilance – negativní obchodní bilance – dovoz převyšuje vývoz

Omezení mezinárodního obchodu

Protekcionismu – ochrana vnitřního trhu proti vnějším vlivům

Ochranná opatření státu

- tarifní
- netarifní

Tarifní opatření státu

Clo

– poplatek státu za uskutečňování mezinárodního obchodu

Funkce cla

- fiskální – příjem SR
- cenotvorná – clo je součástí pořizovací ceny
- obchodně politická – ochrana domácího trhu

Struktura celnictví v ČR

1. ministerstvo financí
2. generální ředitelství cel
3. celní ředitelství
4. celní úřad

Správcem cla – **celní úřad** – určí velikost celního dluhu a cla

Celnice

- pohraniční
- vnitrostátní

Legislativa

- **Celní zákon č. 13/1993 Sb.**
 - norma upravující vyměření a výběr cla
- **Celní sazebník**
 - vydáván vládou – obsahuje všechny druhy dováženého zboží a jejich celní sazbu z celní hodnoty
- **JCD – jednotná celní deklarace**
 - určuje celní hodnotu a výpočet cla dováženého zboží
 - 5 částí

Druhy cel

podle účinku a účelu

- vývozní
v ČR není vybíráno – je nutné podporovat vývoz
- dovozní cla
ochranná – zvyšují PC dováženého zboží – ochrana domácích výrobců
- preferenční
dohoda mezi obchodujícími zeměmi
- odvetná
pro přechodnou dobu – z důvodů hospodářské odvety na dovoz zboží ze státu, který diskriminuje danou zemi v hospodářských vztazích

Druhy cel

podle způsobu stanovení

- specifická

pevná sazba za měrnou jednotku zboží – nezávisí na ceně dováženého zboží

- Valorická

% z celkové hodnoty dováženého zboží

- smíšená – kombinace

- diferencovaná – různé sazby pro různé země u stejného zboží

Netarifní opatření státu

- Licence

povolení k vývozu nebo dovozu

- Kvóty

určují množství vývozu nebo dovozu

Licence

- **Dovozové licence**

individuální – jednorázové povolení k dovozu

generální – trvalé povolení k dovozu

- **Vývozní licence**

automatické – velká pravděpodobnost udělení licence

neautomatické – chrání vývoz strategických surovin nebo materiálu (vojenský materiál)

Kvóty

- určují množství, které může být vyvezeno nebo dovezeno
- Licenční správa vyhlásí **tender** – zveřejní množství vývozu nebo dovozu – zájemci předkládají **žádosti** o udělení kvóty

Podpora mezinárodního obchodu

Czech Trade

poskytuje informace a poradenství o trzích, kam by bylo možné vyvážet naše výrobky

nefinanční podpora českého exportu

Činnost probíhá nejen v ČR, ale i v zahraničí

Produkty CT

- publikace pro exportéry
- služby pro exportéry
- semináře a vzdělávání exportéru

Podpora mezinárodního obchodu

Česká exportní banka

poskytuje finanční podporu vývozu

nabízí českým vývozcům zvýhodněné financování ve 2 základních bodech:

1. záruka státu za výpůjčky – stát je většinovým akcionářem
2. dodací ze SR – na úhradu rozdílů úrokových sazeb mezi získanými a poskytnutými úvěry

Produkty ČEB

- přímý úvěr – běžné financování
- refinanční úvěr – zvýhodněné financování
- rámcové úvěrové smlouvy

Podpora mezinárodního obchodu

EGAP – Exportní garanční a pojišťovací společnost
předmětem je pojišťování úvěrových rizik spojených
s vývozem zboží a služeb

pojištění vývozu usnadňuje získání potřebných finančních
prostředků u bank

- **Produkty EGAP**
- pojištění teritoriálních rizik
- pojištění úvěrů
- pojištění výrobních rizik